

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.
A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.
Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előzetesi árak:
Helyben és postán külföld.
Egy évre 10 fr.-kr.
Fél évre 5 fr.-kr.
Negyed évre 2 fr.-kr.
Egyenlőre 5 fr.
A lap azelőtt csak illemtin-
den közreműködött, Veszpré-
m és Győr városai, a székely-
vármegyei kiadók.

Előzetesi helyben
TEBŐDI K. LAJOS és IG.
CSÁTHY KÁROLYY könyv-
kereskedésében és a kiadói-
társulatban KUTASI IMRE könyv-
nyomdájában a postahivatalok
után.

Hirdetési díj
Négy hetes hirdetés 5 kr.
Nyolc hetes hirdetés 10 kr.
Három hónapos hirdetés 25 kr.
Egy évi hirdetés 50 kr.
Négy évi hirdetés 180 kr.
Hosszabb időre szóló hirdetések
árát különben megbeszélendő.
Négy évi hirdetésnél többet
kérünk a hirdetés kezdeténél.
Kéziratok vissza nem
adandók.

Tűz a szomszédban.

Jam proximus ardet Uealegon.

(K.) Bennünket bizony nem vakított el a nagyvárosi fény, nem zavart meg a fővárosi országos kiállítás, a mely annyi keresztény munkás verejtékének nyomait hordja magán, hogy aztán a más névűre kifüggesztett czégtáblák árnyékában vesz-
szén el; ezt sajnálatlalt észleltük, de e helyett megmaradtunk a diplomaták által messze, felülről politikai tájakon meg-
kezdett osztokodási tervről legalább homályos sejtelmünk legyen.

Jó eleve megirtuk, hogy a míg Tisza Kálmán jelenleg Magyarország kormányának elnöke, a tengeri fürdő hajjaiban nagy lelki nyugalommal lubickolt s onnan élvezi a kremsieri bioszorkány-könyha maró füstjét: addig Kremsierben a Kálnokyak vör-fürdőt készítenek a nemzeteknek. Nem hal-
lottak meg szerény őrszavunkat, mert hi-
szén kis vidéki lap vagyunk, de azért ma
itt van a befejezett tény: a Kelet Ruméliának
állam csinye Kremsierben fogantatott, Ru-
meliában csak napvilágot látott a nagy
esemény!

Holnap még arra is viradhatunk, hogy
Bosznia Hercegovinával együtt be kebe-
lezetik monarchiánkba, és hogy tovább
baladnak Ausztria seregei Novi Bazár és
Szaloniki-felé! Megérjük még azt is, hogy
a kremsieri bucsu jelenet alkalmával már ki-
látásba is helyeztük, újabb fejedelmi talál-
kozás csakhamar bé fog állani; ezen pedig
fejedelmi csókok között fogják az európai
törökország felosztását elhatározni, mint
most a kelet ruméliai államcsiny!

No hát mire való az a drága ország-
gyűlés ha semmi hatásköre nincsen, ha azt
a kormányelnök tartja szabólan, és nem
a p a r l i a m e n t a kormányt, még pe-
dig elnökösztül? Hát s z a b a d m a d á r
lett már Magyarország séjoga, nincsen már
a koronázási hitlevélnek semmi kötelező ereje?
Furcsán haladunk lefelé a... Reichs-
rathba!

Talán azt várta Tisza Kálmán, hogy
majd őt fogják megkérdezni, és hogy majd
sokáig fognak készülni? Nem akarta
hinni, hogy manapság a meglepetések korát
eljük?

Most már elhíhet, mert ha ő még so-
kára tartja kezében a kormány gyepőjét,
még utójjára arra fogunk felébredni, hogy Ma-
gyarország kormányostul együtt Moszkvából
veszi rendeléseit!

Ne nézzén Tisza Bismarckra, mert ez
államférfi és hazafi! Ő már jó
eleve biztosítá nemzetét a nagy németsegek
tökéletes egyesítésébe! Berlinben örvendene-
nek Ausztria kapkodásainak, mert jól meg-
értették Ridigernek három évvel ezelőtt,
Berlinben mondott beszédéből azt, hogy ő
osztrák, de azért német is! — Volt
ám idő, midőn ezer évig minden né-
met egy testet képzett! Tehát Bismarck
csak örvendhet a keleten megindult zavarnak,
mely Ausztria németiségét mielőbb Ber-
lin ölébe terelendi, azt a vasember látja
tisztán! S ha a Bismarck számlája elég
tisztá a laikus előtt, igaz hogy annál ho-
mályosabb a magyar kormányelnök számlá-
ja, melynek gyökerei sehoh sem ta-
láthatók fel!

Nem volna szabad ily nagy horderejű
esemény után egy pillanatot sem késni, ha-
nem azonnal össze hírn a parlamentet, mert
ma már két-három nap is nagy idő, mely-
ben kiptóhatatlan dolgok történhetnek! Ti-
sza Kálmán úgy látszik könnyedén vesz a
dolgot, hát akkor álljanak össze a képviselők,
és hírvák össze egymást ma és ne várják
29 ét, mert majd későn talál lenni!

Annai áll hogy közvetlen szomszéd-
ságunkból csapott ki a láng, tehát siessünk
oltani segíteni, míg ide nem ér annak puszt-
tása! Mert a Kelet Ruméliában égő tűz-
nek észke bizonyára Magyarország határára

fog a keleti szél által dobálni, vagy hát
mit jelantsen egyebet a kis Romániából ide
dobott Román irredenta lázító irata? Mi
bátorítja azokat, hogy itt lázítani mer-
szeljenek? Feleldi Tisza Kálmán azt, hogy
a Bolgár fejedelem és Bosznia királya is
Hohenzollern bölcsőben ringott? Feleldi azt,
hogy még csak 1866-ba is, mily kérérl-
hetetlen ellenese volt Bismarck Ausztriának,
nem személyes de politikai okokból? Bizony
jó lesz kissé komolyabban tartani az ország
kormány gyepőjét nemzeti szempontból...

— Jókai Kassán. Az Apponyi Albert de-
magyarországi művészenek mintegy elle-
súlyozásul a kormány Jókait Kassára küldte. A
koszorus költő nyumbást használják fel, hogy
a kormány roskadozó hatalmát megerősítsék.
Hanem csalódnak a jó urak még ez esetben
is. Mert Jókainak minden nagyobb politikai
beszédeiben oly bakóvások vannak, melyek az
ellenfél nem is haragra, hanem mosolyra ger-
jesztik. A f. hó 19-én Kassán tartott beszám-
oló beszédének legtöbb passzusa is elmond-
ható az a mit K o s s u t h egy ízben Jókai-
nak írt, hogy "tudva nem mondott ig-
azat". A beszédből izeltől közöljük a
következő furcsaságokat: "En elhiszem, hogy
az uralkodók és kormányok
ő sz i n t é n és igazán ó h a j t j á k a
b é k é t, ha lehetne az örök beket. Ki hát az
aki e tullesztett fegyverkezésűdöset Európára
felelőszakolja? — En nem rettegek kimondani
az igaz szót. M a g u k a n e m z e t e k a z
o k a i e f e g y e r k e z é s n e k. Az okta-
lan nemzeti gyűlölet, az istentelen harag a
más nyelvet beszélő testvérek iránt, az elbi-
zakodott dőlly, a pokoli boszuvagy egy közös
néven „chauvinizmus": ez az, ami
Európa nemzeti szívet elítéli, s ami vala-
mennyit kölcö-ösen szerencsétlenné teszi. A
nemzeti chauvinizmus az a szörnybálvány, mely
gonoszabb a Bálisstenek, gonoszabb Astaroth-
nál, folyvást új meg új milliárdokat fal föl s
a népeket a végkimerülésig erőtetli. És nem
akad bátor ember, aki a népszerűség vihá-
raba belekiáltson és megmondja a népeknek,
hogy hi-zen ez a ti nyomorúságoknak a kúr-
torrása: ez a fenyegető gyűlölködés, ez a
nemzeti dőlly, ez a chauvinizmus az, a mi
kiűszesza a bort poharatókból, megeszi a ke-
nyereket felet, meztitál hagyja gyermekeiket.
Mentül jobban gyűlöltek, annál jobban koplat-
ok, annál jobban izzad a tejeretek, annál
rongyosabbak lesztek. Mert a ti d u h o n g
g é s t e k k é n y s z e r i t i a t i s a j á t
k o r m á n y a i t o k a t r e n g e t e g h a d k
k é s z ű l e t i k ö l t e k e z e s e k e r e k ; e z
szűli a pátodokat, ez a felemelt gabonavam-
okat, s az azokra adott feleletet, a külső re-
torziót. A magyar nemzetet nem valódiha-
senki chauvinizmussal. Az a nemzet nem chau-
vinista, amely törvényt hozott arra, hogy a
nemzet nyelvi minden iskolájában kötelezett tan-
tárgy legyen. Mi kényszerítjük az ifju remze-
deket, hogy a nemzet nyelvet elsajátítsa, s ez
teszszük jól felgott önérdékből, miután a
nemzet nyelvi ránk nézve biztos
vezető a népek öcéáján ke-
r e s z t ű l s e g y u t t a l k u l c s a z ö s s e s v i l á g
i r d a l o m h o z." A mit a magyar nyelv tanítá-
sáról és terjesztéséről mond, az igaz, de már
szászor elmondott. Végül az Apponyi Al-
bert bántati működése ellen beszél, sok fantá-
ziával, de annál kevesebb logikával.

— Grof Apponyi Albert Zomborban. A
merséket ellenszék iradatlan vezere meg
mindig működik Delmagyarországon az ellen-
zéki szellem terjesztésében. Ugyanaz nap, mi-
dön Jókai Kassán handabandázott, Apponyi
Z o m b o r városában tartott nagy tetszéssel
fogadott beszédet. Beszédéből — bár az egész
meit volna a közlése — terszűke miatt csak
a pár sort közöljük. "Közvetlen feladata min-
den ellenzéki pártnak jelenleg abban áll, hogy
intézményeink azon romlásának ellenszegüljön
és a közszellem azon silyedését meggátolja,
mely a kormány politikájából származik és
hogy ezzel a nemzeti fejlődés alapjait meg-
menesse. A kormány megourja intézményeinket,
mert ámbár magát s z a b a d e l v ű n e k n e z e z i,
a nemzet szabadsága, jogainak fejlesztése
alatta megakad, a delegációk hatáskörének
tágítása, a főrendiház oligarkikus irányu át-
alakítása és az öt évi mandátum behozatala, a
választási szabadság biztosításainak megterem-
tése nélkül képezi ezen kormány alkotmány-
reformját, melyet sehoh a világon szabadelvű-
nek, de még konzervatívnek sem, hanem egye-
nesen reakciónáriusnak nevez-
nének."

— A földadó kataszter. A m. kir. pénz-
ügyminiszter a következő rendeletet intézte
az ország valamelyi törvényhatóságához, a
földadókataszter nyilvántartásáról szóló 1885:
XXII. törvényczikké elötte léptetésé iránt.
Az 1875: VII. t. czikk értelmében az új
földadó-munkálatok elkészülvén, a földadó 1884-
évi január hó 1-80 napjától kezdve azok alap-
ján vetetik ki és szedetik be.
A fentebb hivatkozott törvény azonban
nem csak a viszonyoknak teljesen megfelelő új
földadókataszteri munkálatok készítése iránt
intézkedett, hanem 58. §-ában egyuttal ren-
delkezett az iránt is: hogy a földadókatasz-
terben mindazon változások, melyek a földadó
egyéni kivetésénél figyelembe veendő, nyil-
vántartásának, mert e nélkül a sok évi fáradsá-
ggyal és nagy költséggel elkészített munkála-
tok idő előtt elavulnának s a földadó kiveté-
és kezelése körül szükséges rend megterem-
hető, fenttartható és biztosítható nem volna.
Erről gondoskodik a földadó-kataszter
nyilvántartásáról szóló 1885: évi XXII. t.
czikk, a mely felülről mindazon eseteket, me-
lyek a földadókataszterben nyilvántartandók és
a földadó évi egyéni kivetésénél figyelembe
veendő, valamint kijelöli azon elveket, me-
lyek szerint és azon közegeket, a melyek által,
a nyilvántartás eszközöndő.
Miután az új földadó-kataszter eredmé-
nyei ellen az 1875. évi VII. és 1881. évi XL.
t. czikkék értelmében érvényesíthetett egyéni
felszólalások jóváhagyott vizsgálati eredményei
a földadókataszteri munkálatokban országsszer-
tesekely kivétellel immár keresztölvezetettek,
a földadókataszter nyilvántartásáról szóló 1885
évi XXII. trv. czikket — az annak 10. §-ában
adott felbatalmazás alapján, folyó 1885. évi
október hó 1-80 napjával ezenel elötte léptet-
tem és felhívom a törvényhatóságot, hogy
erről a törvényhatóság területén levő közse-
geket értesítvén, a földadó-kataszter nyilvan-
tartására hivatott közsegi (városi) közegeket
illetőleg közsegi előjárásot (városi) polgár
mestert) a földadó-kataszter nyilvántartásáról
szóló 1885. évi XXII. t. czikk végrehajtása
sárgyában általam kiadott s a királyi adófel-
ügyek utján velük közlendő utasításban előirt
teendő pontos teljesítésére a legszigorubbán
utasítsa, a törvényhatóság pedig maga részé-
ről bivaokozott törvényben megjelölt állami
végrehajó közegeket feladatuk teljesítésében
minden kitelhető módon hazafias készséggel
támogassa, mert a törvény czéja csak úgy
lesz sikeresen elérhető, ha a törvény végre-
hajtására hivatott közegek feladatukat akadály-
talanul teljesítetik.
Végre értesítem a törvényhatóságot, hogy
a törvényhatóság tisztviselői és közigazgatási
bizottság részére az általam kibocsátott nyil-
vántartási utasítás megfelelő számu példány-
nak megküldése iránt a szükséges intézkede-
seket annak idejében megteendő.
Kelt Budapestben, 1885. évi szeptember
hó 10 diken.

Igy tehát arról gondoskodva van, hogy a
magnagyobbodott Bulgária az első török tá-
madások ellenében nem minden siker nélküli
védelmezhesse magát. Karawelow ur jellemet
legkönnyebben abból lehet megítélni, hogy
Sándor fejedelemnek Filippopolba való meg-
hívását készségesen elfogadta. Bulgáriában
ugy állanak a viszonyok, hogy a fejedelemnek
nem marad más hátra, mint vagy engedelmess-
kedik a saját minisztereinek, vagy pedig
lemond.
A Kelet-Ruméliában uralkodó hangulat-
ról különben érdekes felvilágosítást nyújt a
Sofiaiban megjelenő bolgár és francia nyelven
kiadott La Voix de la Macedonia című lap
legújabb száma, melynek hasábjai tömve van-
nak a macedonai muzulmánok által állított
elkövetett kegyetlenségekkel. A lap hangsu-
lyozza, hogy a helyzet elviselhetlen s a raják
"tűrelmük határához jutván" kénytelenek
a szabad Bulgária támogatásával Macedonia
helyzetének javítására célzó rendszabályokhoz
nyulni.
Oroszországra nem lehet számítani, mert
a czár Kremsierben kötelezte magát, hogy
minden fontosabb esetben csak Németország
és az osztrák-magyar monarchia megegyezé-
sével jár el, de azért is, mert tekintettel az
angol konstantinápolyi politikára, tanácsosnak
tartja a szultánal barátságos lábon maradni.
Nem marad tehát más hátra, mint magunknak
kezdeni meg a szabadtás művét.
Ez két uton érhető el: vagy békes uton,
vagy felkelés által. Mi az első illeti, a portá-
nak tekintettel kell lenni a berlini szerződés
23. és 62. szakaszaiban előre látott reformok
megvalósítására. "S aztán — így szól továbbá
az idéztük czikk — megvárjuk a szabad Bul-
gária kormányától, hogy bel és kül politiká-
jának főcélját a Macedonia számára kíván-
atos autonómia kivívására, szükség esetében
annak teljes felszabadítására irányozza. A mi
a második utat illeti, mely szerintünk a kitű-
zött czél elérésére legelőbb reményt nyújt,
minden bulgárnak részt kell venni a mozga-
lomban."

A kelet-ruméliai alkotmány, mely 1879-
ben kelt és 15 fejezetből és 495 cikkéből áll,
a törvényhozást egy kamarára, az ugynevezett
tartomány-gyűlésre bízta. E gyűlés tagjai a
felölbe egyházi és törvénykezési méltóságok,
36 választott és 10 kinevezett képviselő. A
tartománygyűlés minden évben október hó
második napján gyűl egybe. Kelet-Rumelia
terüle e 35 901 négyszög kilométerre rug, la-
kosainak száma 815,946. Nemzetiség szerint
van 513,560 bulgar, 174,700 török, 42,654
görög, 19,549 cigány, 1306 örmény és 4177
szó. A bolgár fejedelemség területe 63,972 □
kilométer, lakosainak száma 2,007,919. □
állam, ha az egyesítés létrejönne 99,873
négyszög kilométerre meane 2 millió 823,865
lakossal.

A bolgár fejedelem hadseregének mozgó-
sítását elrendelte. A sereg 24 gyalog-zászló-
aljjal, 9 lovaszázaddal és 12 ágyúteggel és
96 ágyúval rendelkezik. A kelet-ruméliai
katonaság 12 zászlóaljt tesz. De mert mona-
medonok is vannak közöttük, az uszó hível nem
rendelkezhetnek fölöttük feltétlenül. A szul-
tánnak két hadtest áll rendelkezésére feható-
sága jogainak megvédelmezésére. Az egyik
hadtest Konstantinápolyban, a másik Driná-
polyban állomásozik.

Mindegyik hadtest 26 gyalogzászlóaljából,
24 lovaszázadból, 12 ötegéből áll, úgy, hogy
ha a porta elhatározza magát a fegyveres el-
leltállásra, 56 gyalog-zászlóaljjal, 48 lovas-
századdal és 24 ágyúteggel vonulhatna be
Kelet-Ruméliába. Ezenelöl a porta még egy
harmadik hadtestet küldhetne a csatárra.
Katonában nem lenne hiány, mert a hadsereg
új szervezése értelmében a szultán Ázsiában
is még négy hadtesttel rendelkezik.

Az ideiglenes kormány K r e s z t o t i c s
G a v r i l p a s á t é s D r i g a l a z k i p a s á t,
mint a török államhatalom képviselőit elfo-
gatta és fogságba helyezte.
S á n d o r bolgár fejedelem kiáltványá-
ban mondja ezt is: Tudatjuk népünkkel, hogy
Kelet-Rumelia lakossága e hó 18-án megbuk-
tatván kormányát, ideiglenes kormányt alkü-
tott és személyünket egyhangulag kiküldötte
a tartomány fejedelmévé. Megfelelőleg a nép
azon óhajának, hogy mindkét Bulgárország egy
országga egyesíttesék és ekként a nép esz-
ménye megvalósíttassék, az usnot bevégzett
tevének ismerjük el és fölveszük mindkét
Bolgárország Huszák- és Dél Bulgária fejede-
me címét Ezenelöl átveszük a tartomány kormá-
nyát és kijelentjük, hogy vallás és nemzeti-
ség különbség nélkül oltalmunkba vesszük
minden békes polgár életét, szabadságát és
vagyonát."

Aligha téves az a vélemény, hogy a kelet-
ruméliai nemzetgyűlés állandó bizottsága által
szóvott szálak Karawelow ur szónai elnöki
irodájáig elhatoltak. Karawelow urnak készsé-
gellen el kell ismeri azt az érdemét, hogy
tervének kivitelére a legkedvezőbb pillanatot
választotta. A bulgáriai milícia e pillanatban
a hadgyakorlatokon van összpontosítva s így
hamarjában Kelet Ruméliában teremhet, hogy
a kelet-ruméliai katonasággal, mely az unio-
nista törökvérek számára könnyen megnyer-
hető, egyesüljön.

unokaöcsesei
TEJ-ÖVONAK
Ternó!
Károlyi Béla
DISZKOLEKCIÓ

Szent czebra.

Debreczen, 1885, szept. 22.

Nem csak a helyi, hanem mondhatjuk, hogy az egész hazai sajtó több ízben felszólalt már azon közönységgel szemben, melylyel Debreczen törvényhatósága az erdélyi magyar közmuvelődési egylet iránt viselkedett. Hiszen ha valamely városot megvárjuk azt, hogy ily hazafias czebra áldozatot hozzon, ugy kétszeres joggal megvárhatjuk Debreczentől, először azért, mert a magyarság szívének nevezi magát, másodsor pedig azért, mert anyagi ereje megengedi a nagyobb szerű áldozat-hozatalt is.

Ha megakar felelni városunk azon büszke névnek, hogy Debreczen a magyarság szive, akkor nem szabad távol maradnia az erdélyi Kultur-egylet segélyezésétől, nem szabad a nemzeti elöljáróval előállania, hanem tekintélyes összeggel. A jogügyi bizottság, illetve tanács által ajánlott 5000 forint egyhangulag kell megszavaznia a holtnap közgyűlésnek, mert ezen összeg meg nem szavazása vagy hazafiatlanság, vagy pedig szűkebbi zsugoriság lenne!

Ha városunk egyes polgárai tehetik azt, hogy 100 fttal belépnek alapító tagul az erdélyi kultur-egyletbe, ha egyifjúsági egylet, a főiskolai felsőbb tanuló ifjak olvasó köre, szinten 100 fttal belépnek alapító tagul, dacára annak, hogy az ifjúság a múlt iskolai évben már gyűjtött e czebra s az iskolai év kezdetén a beiratások alkalmával adóztatásnak volt kitéve e czebra: akkor Debreczen városának, mely oly gazdag segély forrásokkal rendelkezik, nem szabad egy pár száz forintot megvásárolni hazafias kötelességet, hanem a javaslatba hozott 5000 fttal az utolsó krajczárig meg kell szavaznia!

Figyelve tekint Debreczenre Erdely. Nem azért, hogy talán Debreczen adománya kiegyezésenél a szükségelt összeg hiányát, hanem azért, mert Debreczen nagy szabásu adománya buzdító pelda lesz; meg ugyanis sok, gazdag, népes városaink vannak, melyek nem adakoztak e czebra, ha látni fogják, hogy Debreczen szép ősi nevéhez méltóan miként tesz ki magáért: igyekezni fognak adományaikkal vele versenyezni kelni!

Fő, áldozatra, dicső ősi városa, Debreczen! Neved már is ragyogó betűkkel van felírva a magyar történet táblájára, tedd fényesebbé még e nevet az által, hogy erdélyi vereink megmentéséhez tekintélyes adományt járulj. Neved hallatára büszkébben dobog a magyar szív, tedd magadat méltóvá e büszkeségre!

Tanulmányok és tanulságok.

(Az orsz. kiállítás alkalmából.)
Írta: Grünvald József.

II.

Az 1885. évi budapesti országos kiállítás rendezésénél különösen a mezőgazdaságra és

A »DEBRECZEN« TARGZAJA.

Magyar költő német neje.

— Történeti beszély —
Írta: Könyves Tóth Kálmán.

III.

Thugut és Németh
(Folyt. és vége.)

Nem meglehetett é, hogy valamely ravasz örökös egy pár hamis követ illesztett bele a véletlenül illet f szített ki? A dobozt a kezes kincscsel együtt magához vévén, vágatva hajtattat vissza Pestre.

Az ékszerész most is azt mondta, hogy az egész nő gyönyörű utánzat s ő méltóságát csufol rászedtek. Németh, megtudván a valóságot, beteg lett. Dühösen törté össze az ékszer, mely annyi szép reményét rombolta szét. Most már halált esküdött Bacányira, azt akarta, hogy a hétszemélyes tábla ülésén a ma hozott kedvező ítélet életfogytiglan tartó büntönrre módosításért. Személyesen megakart jenni, de oly erős lázroham verte le, hogy két napig eszmélet nélkül feküdt ágyában, folytonosan a gyémántokkal tepelődve s keszreszes vitéznek képzelve magát. Orvosai attól tartottak, hogy eszét veszti.

A hétszemélyes tábla Németh távollétében ítélt s Bacányira a teljesen felmentő ítélettel ellenkezőleg egy évi várfogságot mondott ki. Greinerek Laugétől megtudták mindent s bár nem menthették is meg, úgy mint óhajtott, barátjokat, lelkökből örvendték, hogy a husz évi várfogságot egy évre tudták leszállítani.

Annál nagyobb düh mészangolta Grünzensteint, ki sehogysem tudta kimagyarázni Németh különös magaviseletét; még pár nappal ezelőtt kész lett volna Bacányit maglyán megégettetni s most ígéretét megszegve, oda tereli az ügyet, hogy az ő halálos ellenfele megmeneküljön az ügyesen szőtt hálóból. Megtudván a fölmentő ítéletet, rögtön Némethet siettet, de Németh huzárja megtagadta a bocsátatást azon ürügy alatt, hogy ő méltósága ma délután nem fogad. Másnap majdnem

az ipar mai állapotának feltüntetése fette a rendező bizottság a fősulyt. Hogy újabb időben a törvényhozásnál, valamint a kormány-nál a földművelésre irányított élnék tevékenységgel találkozzunk, azon szempontból történik, mert hazánkban a mezői ipar általában elismert elsőrendű jelentőséggel bír a kézműipar felett, s az hogy népünk utalva van inkább a földnek művelésére, mint bármely más foglalkozás folytatására, természeti okokból leli magyarázatát. Iparunk még különben is fejletlen állapotban levén, rendes jövedelmi alapnak nem tekinthető. S noha ez így áll, mégis kétségtelenné be van bizonyítva, hogy földművelési viszonyaink meglehetősen elvannak hányagolva. Főleg kisbirtokosaink nem igyekeznek előbbre haladni; pedig munkaerő, igazán marha és használatok tekintetében főnyben vannak a nagyobb birtokoknál, s ezen ezért gazdálkodásunkat sem a magán, sem nemzetgazdasági szempontokból kielégíthetőnek nem mondhatjuk. Belátták ezt maguk a gazdák, sőt maga a társadalom is gondolkozni kezdett a calamitás eloszlításán, azonban az évek telével több ízben tartott gazdasági értekezletek alig voltak képesek valami eredményt felmutatni.

Mindszonzálta a jelszó az volt, hogy társadalmi uton kell segíteni a bajokon; az egyre-másra alakult és a kisbirtokos osztályt kölcsönökkel elárasztott pénzüzetek csak olaját öntötték a tüzre. Ily körülmények között, minthogy a kisbirtokosok főbb teendőik iránt sem levén kellően tájékozva, 1879-ben Székesfehérvárra, az ottan rendezett kiállítás alkalmából gazdasági congressus hivatott egybe. Azonban sajnos, e congressus is eltevesztette irányát, s a bajok orvoslására nevé legkisebb hatással sem volt. A congressus működésének összeredménye egy a kormányhoz intézett petícióban nyilvánult, mely a kormányt pénzkölcsönök adására, vagy olcsó penzök előteremtésére sarkalta.

Ezzel a kérdés nem oldott meg. Természete a magyar embernek — tisztelet a nagyon kevés kivételnek — hogy a kölcsönveit pénz csak oda és arra nem fordítja, a mire azt tulajdonképen fordítania kellene; innen van, hogy a birtokos osztály is a pénzüzetekről vett kölcsönökkel eddigi terheit csak újabbakkal szaporította. Mezőgazdasági termelése utján sokkal kevesebb pénzüteket szerez be, mint mennyi kiadásaihoz szükségesített, holott az egyes birtokos gazdak főtevékenységük oda kellene irányulni, hogy egyrészt termeléseiket emeljék, másrészt a jogszabást nérsékeljék. Fokozza az anyagi bajokat az is, hogy a földbirtok értéke 1873 óta nem emelkedik, mely körülmény annak tulajdonítható, hogy a külföldi verseny ezen a teren óriási arányokat öltött, és hogy birtokaink kezelési költsége jóval drágább, mint ennek előtte volt. A munkabér emelkedett, a hitel csökken; s e tekintetben elmondhatjuk, hogy mezőgazdasági hitelünknek nagyon sokat ártottak a telekkönyvi előjegyzések. Hála az európai színvonalon álló legfelsőbb törvény-székünknek, hogy ezen ügyvezett telekkönyvi előjegyzéseket meg teljesen meg nem nyert pöröknel egészen megszüntette. Ezek az előjegyzések legtöbbit ártottak mezőgazdaságunknak, mert a legbiztosabb földbirtokot is megterheltek és a legtöbbször ok nélkül csökkentették a birtokos hitelét, sokszor oly időben,

erőszakosan akart betörni hogy felelősségre vonja s legalább hátezer forintját visszacsikarja tőle, de ekkor már Németh csakugyan beteg volt s most is üres kézzel kellett távoznia. Csak akkor érezte egy kissé lehűve, bosszuszomját, mikor értésére esett, hogy Bacányit még sem oldozták föl teljesen. Remélte, hogy ez idő alatt elég alkalmá leend behízelegni magát Gabriellánál; hisz a nő sziv oly hamar feled és oly sokat megbocsát annak, a ki szerelemből vétkezik!

Ily reményeivel hagyta el Budát s visszatért Bécsbe, hol hatalmas minisztere megengesztelődött iránta s ebből szegénytelen hivatálába, mint nélkülözhetlen gépet, ismét visszahelyezte. A szántászt nem tudta meg soha, hogy Baumberg Gabriella Greinerekkel Budán járt; azt hitte, hogy Velenczénél időznek.

Még kevés mondanivalónk van, elbeszélésünk végéhez közel. Bacányi Kuffsteinban töltötte ki fogságát. Innen megszabadulván, ismét Bécsbe tette át lakását, hogy imádott Gabriellája társaságában a költségtelen és szerelmek éjen. A szerető pár egybekelését súlyos anyagi körülmények késleltették. Hat kínos év zajlott le, míg végre az önfeláldozó nő 1805-ben oltárhoz vezethető.

Boldog szerelem fűszerezé ezután Bacányi életét, mely regényes változatosságban, viszontagságokban gazdag volt még továbbra is. Minden bánata, minden csalódásai között azonban ott volt mellette vigasztaló órangyala: Gabriella!

A bérlet.

(Mi történik a színházban és azon kívül?)

A bérleti akará először is azt kérdi meg, hogy niúcsenek-e kiadva a szomszédos helyek?

— De igen, uram, X-ékel méltóztatnék szomszéd lenni. Igen szeretetreméltó szomszéd.

— Köszönöm, nem kérek belőle. Éa a darabokért szoktam színházba járni, nem azért, hogy telelarmázzak a fületem uri-utczai pletykákkal.

— Akkor talán ezt az oldalt eső helyet méltóztatnék parancsolni. Itt Zék lesznek a

telkességük attól függ, hosszabb vagy rövidebb élettartamra van-e kilátásuk? Itt kevesebb bukás fordul elő, ugy a nagy, mint a kiskereskedelemben, mint az Egyesült Államokban; azt hiszem azért, mert itt kevesebb a vállalkozási szellem. A verseny itt kisebb, itt nincs elterjedve az az elv, sokat eladni kevés haszon mellett és abba a hibába esnek, hogy nem terjesztik a kereskedelmet annyira, a mennyire lehetséges volna. A yankeek vállalkozási szelleme, a talaj gazdagsága és az ország egyéb segélyforrásai mellett Magyarország nagy előnyre válnék és e szellem által az ország oly nagygyá fejlődhetnék, a mfőnök ez országot lakosai álmukban sem látják.

A hitelviszonyokról Magyarországról sokat lehetne írni; ezek meglehetősen zűlélt és zavartak. Jól és találon jellemezte Stern e Henrik budapesti amerikai konzul e kérdéseket, midőn Magyarországra vonatkozólag államának jelentést tett. A washingtoni külügy-miniszterum titkára ugyanis köriratot intézett az egyesült államok összes külföldi képviselőihez, melyben utasítja őket, hogy a világ összes államaiban uralkodó, hitelviszonyok tárgyában felvetett kérdésekre minél előbb adjanak feleletet. A kérdések közül különösen kettő érdemel figyelmet; az egyik: „hajlandó-e a lakosság az adósságszínálásra”, — a másik: „könnyen szereznek és vesztenek-e vagyont?” — Hazánkra vonatkozólag a budapesti amerikai konzul a fenníi kérdésre a következő nyilatkozatot adta:

Hitel nélkül az országban minden kereskedelem minimumra reukálódna. A lakosság kissé könnyelmű és nem viselkedik ellen-szenvvel az adósságszínálás ellen; a legtöbb üzleti transactio hitelre jön létre. Az összes veszteségek átlaga a hitelrendszer következtében a forgalom két szazalékára tehető; maga az összeg azonban meg elviselhető, mert itt nagyobb haszonnal dolgoznak, mint másutt. Kereskedők nem igen hajlandók kézművesek és munkásoknak hitelezni, és ennek megvan a maga oka. A magyar munkás ugyanis hajlandó és képes akármily nehéz munkát végezni, ha kénytelen vele, de nincs nagy kitartása, mely szükséges ahhoz, hogy belőle megbízható adós vájék. A helyett, hogy egy héten hat napig rendszeresen dolgozzék, inkább 3—4 napig megerőltetve dolgozik, hogy hátralevő napokon tünnyalkodhassék. Hozzájárul még, hogy a gyárak és műhelyekben a munkások és munkanapok niúcsenek megallapítva. A munkaadó nemely napon a rendelés több órát igényel és következő nap nem ad semmi munkát, mi természetesen rendszertelen szokásokat szul a munkások körében.

Gazdasági eszmeik iránt még igen kevés fogékonysággal bírnak a magyar munkások, a baj eredete azonban abban rejlik, hogy az országban a munka nem részesül a kellő becsülésben. Nincs eléggé elfogadva az az elv, hogy a férfi egy év ugyanazon időben tiszteletreméltó személy és mégis kézműves, gyári munkás vagy kereskedő lehessen.

A munkának a kevesre becsülésre igen sok képes és tehetséges embert visszatartott, hogy níl foglalkozást vállaltanak és megszerzezzék az eszközöket arra, hogy tényleg mint gentlemanok éljenek. Ugyanez ok hozza magával, hogy sokan tovább nyújtózkodnak mint takarójuk ér, hogy a személyi kényelem külső látszatáért áldozatokat hoznak. A hitelezés szokása leginkább még a kisebb mezőgazdák, állami hivatalnokok és fix fizetésű alkalmazottaknál van elterjedve. A fizetés kicsi, miért is nagy számuk örökös adósságban vergődik. A törvény 250 dollárnyi (500 ftt) összeget lefoglalhatatlannak nyilvánított ugyan, de miután a hivatalnok fizetése több évre előre lefoglalható, gyakran előfordul, hogy a hivatalnokok fizetése egész életükre le van foglalva, úgy hogy hi-

szomszédaság. Finom, distingvált nép...

— Nos, nem volna épen rossz Z-ne közelebe jutni. Ördögösen szép asszony, az mar bizonyos. Nem lesz több olyan fekete szem ebben a páholyorban. Hanem a feleségem ki nem állhatja Z-nét — a parfumeje miatt.

Egy gavallér támlásszéket akar. Először is rendre megtudakolja, hogy kik bérletet már a földszinti páholyokból. A titkár elsorolja az illetők neveit. A gavallér figyel s aztán, a csalódás kifejezésével arczán, azt mondja, hogy majd eljön holnap újra, ma maradjon a dolog addig függőben.

Másnap ismét eredménytelen a helyszíni szemle. Harmadnap egy új földszinti páholy van kiadva. A gavallér erre nyomban rájön, hogy melyik a legalkalmasabb, legkényelmesebb, leginkább megközelíthető támlásszék. És bérlet az utjonnan kiadott páholy tövében. Amit, ha a páholybérlet ur megtudna, nyomban visszamondaná a bérletet s átmenne a tulsóoldalra. Mert ő is ki nem állhatja a fiatal dandy — parfumejét.

— De, édes papa, hidd meg, hogy a proscenium-páholy a legjobb hely.

— Micsoda? Hogy az első kézbel kapjam a bombardon recsegését s éppen az orrom előtt üssék a nagy dob. Dehogy állom én azt ki. Majd csak hátrábbvonulunk a zenekartól.

— De, édes papa...

Azon a mit sem használ a kapacitálás, Az édes papa nem akar ülni a proscenium páholyba s a kis leánynek le kell mondani arról, hogy szentölt-szembe jusson az első sor támlásszékein feszező huzártisztékel.

Egykor földszinti páholyban ült, merészen kivágott estélyi tolette-ben s szeretete volna, ha száz csillár vetette volna fényét bőrenek hamvas bársonyára.

Nyakán egy brilliant-collier ezerszintű tüze szikrázott. E gyémántfényel bázult az egész férfivilág a gyönyörű, antik formájú nyak. A férfi, egy szenvedélydult férfi, zöldfényt lövő szemekkel nézett körül, mint a prédát felő párducz.

Még egyszer a kaszáló kérdéshez.*
(Levél a f. szerkesztőhöz.)
A „Debreczen” hasábjain éppen most fejtegetett kaszáló ügynek jogi oldalát illetőleg egészben igaza lehet czikkirő „U.” urnak, de a mint ma a dolog áll és még megjegyezve azt, (mit czikkirő ur sem fog fölünk megtagadhatni), hogy in illo tempore, a tulajdonjogok megszerzése körül mindkét fél hibázo t t s így czikkirő ur minden igazsága és jogos fejtegetése mellett is megfogja engedni nekünk azt, hogy még ő ellenében is kifejtjük a kérdés megoldására táplált nézetünket.

Hasadéktalanul kimondjuk azt, hogy elősmérjük czikkirő urnak a jog alapjára fektetett fejtegetéseit; de hát ma a kormány nem a „jogról”, csak a egymás között létre jöhető „barátságos kiegyezésről” szolt sokszor hivatott leiratában, hogy így jöjjön létre a mindkét fél által tévesen felfogva tulajdonjogi rendezkedésére. És azt mondja, hogy az „egy es birtokosok egyezzenek ki a város-sal, mint legnagyobb birtokos társukkal!”

Maga ezen szó „kiegyezés” feltételezi azt, hogy a mennyire lehet, kerülni kell a törvénykezés hosszadalmas és igen költséges útját mind a két félnek, teszi pedig a kormány ezt azért, mivel a vége felé jár, költséges kataszteri munkálatok valahára itt is befejezést nyerhessen, a lakosság és a város között, tehát hogy barátságos uton végmegoldást nyerjen s ezzel mint egy alkalmat akar nyújtani arra nézve, hogy a felek mindketten kölcsönös megégyezés útján és szerződésileg oly határokok között tereljék egymást, mely még az utódokra is kiható legyen és hogy valahára el legyen választva a tied az enyimtől!

Ezzel a kormány mintegy időt enged mindkét félnek a kiegyezésre, és nem siet a feleket a törvény hosszadalmas és nagyon is költséges útjára terelni.

De mivel a kataszteri munkának ez év

* Czikkirő saját külön véleménye. Az eszme tisztázásának érdekében közöljük Szerk.

Évek multak s a nő egyszerre ott jelent meg az első emeleti páholyban, nyakig erőruhában. A brilliant még mindig a régi volt, de a nyak nem többé. Az idő vesője dolgozott rajta s az idő rossz művész.

A férfi nyugodt egykedvűséggel ül mellette s mikor nem veszik észre, félrefordul s nagyokat ásít. Mikor az operette-primadonna rózsaszín harisnyát mutogatja a proscenium-lampáknál, a nő ajkai-yesztve fordul el, a férfi pedig egy éhes tekintettel sandit a szinpad felé s száraz, szikkadt ajkát kezdi nyalogatni. Jön az új bérlet, a brilliantos hölgy azt üzeni a titkárnak, hogy nincs igénye többé a páholyra. Mert most már semmi sincs meg a régi antik szépségből. A romokat miért vinné a lámpák elé.

Egy asszonyosság, eddig szokatlan feltételek mellett akart bérletet kötni. Kijelentette, hogy ő szivesen bérlet — egész esztendőre, de csak — szomorujátékokra. Mert csak a megrikátó darab az igazi színmű. Tulajdonképpen minden szinpadit dolognak szomorúnak kellene lenni, még az operetnek is. Akkor el merné hozni a színházba az unokáját is, de isten meitsen a mai szindaraboktól, amikből megtanul nevetni ott, ahol pirulnia kellene.

Egy ur, ki nagyon fél attól a tüztől, a mely kívül, de nagyon szeret a tüzzel játszani, amely belrőlől éget, kínos dilemmába jutott a bérlet tekintetében.

A színházéges előtt ott volt a helye mindig a támlásszékek előtt sorában, mert csak innen lehetett hozzáfutólag kikombálni, hogy melyik színésznek hányas cipőt visel.

A színház habitueinek az ilyesmit ilik tudnia. Most, a színházéges után azonban a szép kilátásokat nyújtó helynek azt a hátrányos oldalát is figyelembe kell venni, hogy legmészesebb esik a kijárásoktól. Most aztán vagy kilátás vagy kijárás. Olyan problema melybe megbolondulhat az ember, még ha nem is angol.

* Egyházi. nácstermében f. kor iskolászeki döttési jelenté. A debreczen d. u. 5. órák egyháztanácsi g. ban.

végével bé k e l nyen megtörtén kedés nem siker d e n i a k i r g á l t b i r o s á nyodalmas kérde is z á r o s i d g e s e l j á r á s m á r o r s z á g s z e r munkálat, akkor ros közönysé t e r e m t e n e k ? T j ó e l e v e a b a r m e l l ő z t ű k a k e r a z e l t b ő l a z t , b i z o n y o n e n É s á l l e z m e g f o é r t a m e l l e t t v z ö n s é g e s á l l a p a m a k i e g y e z é s e n g e n d t e i d ő v e l é r e z n i t e t o v á z á s M e r t a z t m o n d j V i z b e e s e t a z o r o M e g m e n t e k m o n d Debreczen

He
* Esperes
szatmári egyhez
esperese, a kivé
tartotta Szatmár
Delelőtt 11 órak
szatmári templ
jelenletében. A
jubiláló esperes
Antal egyh. k. f
vében üdvözölte
Áron meghatott
Balint K u n u
meleg hangon ü
végen meg is es
Albert botpalac
T a b a j d i L a j
ref. egyházak
tet. Vegül felolv
táviratok s a p
a templomi un
polgári társas
diszcedetet re
mely alkalommal
datott, melyek
a J a n d i s c
esperes-plebános
mely bizonyos
mily tisztelget
színházban dísz
Lajos majtisi re
czimú költemény
ünnepelet a tár
világos-kivirad
zarta be.

* Kl mit
holt: Reviczky
József. 3. Ko
jos. 5. Gaiger
Medve Kálmán,
lan napokra.
Mor. 2. Toth
vész Balint. 5.
7. Dalmy Károly
lan napokra.
holt: 1. Város
ben Iguác. 5.
A. Fráter Imr
Nánássy Ferenc
Lászlóné. 5. Ost
paratlan napok
pokra: 6. Nem
8. Casinó. —
Degefeld Józ
Besztercezy K
Graf Degefeld
Brunner Edene
ressy Sámuel,
Kornis Zsigmon
házi felügyelő.
11. »Debreczen
Nyondai művez
lan napokra. I
vanné. — Tam
Áron Miksa. 2
Arthur. 18. Ber
Ballon József.
Páros napokra
Gusztáv. 6. Or
10. Szalay De
Berger Mor. 16
20. Ballon Józ
Áron Miksa.
Becsei Antal.
bérlok is jelen

* Szintárs
nak jóformán
rosunkba. Egy
onnet szállásai
rendezkedéssel
az első pró

* Egyházi.
nácstermében f
kor iskolászeki
döttési jelenté

A debreczen
d. u. 5. órák
egyháztanácsi g
ban.

* A 16 fává

végével bé kell fejeződniök, hát igen könnyen megtörténhetik, hogy a barátságos egyezkedés nem sikerülése esetében ide fogja küldeni a királyi biztost, a delegált bírósággal együtt. Ezen bonyodalmas kérdés megoldására pedig annak is záros időt tűznek a szükséges eljárás eszközésére, mert ha már országsszerte elintéztetett a kataszteri munkákat, akkor csak nem gondolja azt a város közönsége hogy számára külön valamit teremtsenek? Tehát mi azért szólunk feljő eleve a barátságos kiegyezés mellett és mellőztük a kérdés jogi oldalát, mert tudjuk az életből azt, hogy a mi jogos az a bizony nem mindég érvényesül! És áll ez megfordítva is! Mi tehát éppen azért a mellett vagyunk, hogy tömörüljön a közönség és állapítsa meg akár négyülésleg is ama kiegyezés módzatait, nehogy elkéssek az engedte idővel — mert bizonyára meg fogja érezni tévóvázásának keserű következményeit. Mert azt mondja a költő, hogy

Vizbe esett az orosz, Szent Miklóst hitva segélyül! Megmentek mond az, a mde mozoj magad is!

Debreczen, 1885. szept. 20.

Egy városi polgár.

Helyi hírek.

* Eszperesi jubileum. Nt. Kiss Áron, a szatmári egyházmegye érdemeiben megözült eszperese, a kiváló egyházi író, e hó 17-ken tartotta Szatmárt 25 éves eszperesi jubileumát. Delelőtt 11 órakor kezdődött az ünnepély a szatmári templomban, nagyszámu közönség jelenlétében. A gym. euekka éneke után a jubiláló eszperes imádkozott, majd Farkas Antal egyh. k. főjegyző az egyházmegye nevében üdvözölte az ünnepeltet, melyre Kiss Áron meghatottan válaszolt. Főt. Révész Balint és Kun Bertalan püspök urak szintén meleg hangon üdvözölték s ez utóbbi beszéde végén meg is csókolta Kiss Áront. B. e. t. e. k. i. Albert bopfaludi lelkesz egyháza nevében, T. a. b. j. d. Lajos lelkesz a szatmár-nemzeti ref. egyházak nevében üdvözölte az ünnepeltet. Vegül felolvastattak az üdvözölve levelek és táviratok s a polgári euekka rekesztette be a templomi ünnepelt. Delután fel 3 órakor a polgári társasok nagytermében 250 teríték diszebedet rendeztek a jubiliás tiszteletére mely alkalommal számos pohárköszöntő mondott, melyek közül legyen elég felilemlenünk a J. a. n. d. i. c. s. János szatmári róm. kath. eszperes-plebános emelkedett szellemű toasztját, mely biznysága annak, hogy kath. részről is mily tiszteletben részesül Kiss Áron. Este a színházban diszeadás tartott, melyet Varga Lajos májtsi ref. lelkesz nyitott meg "Prolog" című költeményének elszavalásával. Végre az ünnepelt a társas-kör helyiségében tánc és viágoz-kiviradig tartó kedelyes mulatság zárta be.

* Ki mit bérrel a színházban? Alsó páholy: Reviczky Emil és Karap Mór. 2. Rickl József. 3. Kovács Daniéle. 4. Sesztina Lajos. 5. Gaiger Dező. 6. B. Kovács Gyula. 7. Medve Kálmán. 8. Áron Manó. — Ezek pártatlan napokra. — 1. Reviczky Emil és Karap Mór. 2. Tóth Antal. 3. Huzly Károly. 4. Revész Balint. 5. Rotschnek Emil. 6. Varga Geza. 7. Daimy Károly. 8. Simonyi Samuel, pártatlan napokra. — Pártatlan napokra közép páholy: 1. Város. 3. Hartstein Géza. 4. Fischbein Ignác. 5. Csanak József. Páros napokra: A. Fráter Imre. A. Kola János. 1. Város. 2. Nánassy Ferencz. 3. Gerzon Oudn. 4. Vecsey Lászlóné. 5. Osterlam Ernő. — (Családi páholy pártatlan napokra: 8. Casinó. — Pártatlan napokra: 6. Nemes Kálmán. 7. Veres Lászlóné. 8. Casinó. — Pártatlan napokra: 11. Gróf Degefeld József. 12. Darvassy Endre. 14. Besztercey Károly. — Páros napokra: 11. Gróf Degefeld József. 12. Patay Istvánné. 13. Brunner Edéné. 14. Komóssy Imrené. 15. Beressy Samuel. 16. Ormódy Lajos. 17. Gróf Kornis Zsigmondné. — Felső páholy: 4. Színházi felügyelő. 5. "Debreczen" szerkesztősege. 11. "Debreczeni Ellenőr" szerkesztősege. 12. Nyomdai művezető, műndezek páros és pártatlan napokra. Páros napokra: 8. Várad Istvánné. — Téliasszékra, pártatlan napokon: 3. Áron Miksa. 2. Leszkay Endre. 4. Komóssy Arthur. 18. Berger Mór. 17. Balogh Imre. 20. Ballon József. 71. és 73: Örvényi Ottó. — Páros napokra: 2. Kiss Sándor. 4. Szepessy Gusztáv. 6. Ormos Balint. 8. Komóssy Dező. 10. Szalay Dező. 12. Leszkay Endre. 14. Berger Mór. 16. Áron Jeud. 18. Tóth István. 20. Ballon József. 19. Gróf Vay Daniél. 3. Áron Miksa. 71. és 73: Örvényi Otto. 21. Becsei Antal. 17. Balog Imre. Azóta újabb bérlők is jelentkeztek.

* Szintársulatunk tagjai, a szintársulatnak jóformán zöme, ma reggel érkeztek városunkba. Egyenesen a színházhoz siettek s onnet szállásait után láttak. A mai nap házi-rendekezdéssel telik el, holnap pedig tartják az első próbát.

* Egyház. A debreczeni ref. egyháztanáctermében f. h. 23-dik napján d. u. 3 órakor iskolaszéki ülés tartatik. — Tárgy: Küldöttségi jelentések s más fontos iskolai ügyek. — A debreczeni ág. hitv. evang. egyház ma d. u. 5 1/2 órakor saját imaház helyiségében egyháztanácsi gyűlést tart, több fontos tárgyan.

* A fő favágó! Lapunknak egy a fővárosban lakó barátja írja meg nekünk a következő érdekes adománckát: Midőn Bedő Albert országos főerdész Debreczenben időzött, éppen akkor, midőn gr. Szécheényi Pál miniszter is itt járt, egyik előkezénységéről és buzgalomáról ismert rendőr-tisztviselőnek vart reá az „Arany Bika” — szálló előtt. „Kit vár?” — Kérdi tőle egy érkező társaság hájos hölgy — tagja. „Az országos főfavágóra” varok, szolt kedélyesen a tisztviselő. Igen, csak hogy a szavakat hallotta a miniszternek éppen közel lehátokódo komoroka, a kinek első dolga volt informálni Bedót az új titulusról s tisztviselőnek nagyot nezett, mikor később — együtt vacsorálván a miniszterrel és Bedővel — Bedő Albert magat mint „országos főfavágót” mutatta be a társaságnak. Bedő Albert az érdekes kis epizódot elmondta Budapest is, a hol most bizalmas körökben nem nevezik másképen, mint „országos favágónak”!

* Sikkasztó közsegi jogozó. Nagy senatiót kellett a megyei el t e g l a s i jegyző esete. — Szűcs Lajos t e g l a s i jegyző és postamester egész életét a köztszteleiben tartott ugy előjárói, valamint a nagy közönség által is. Azonban a napokban történt hirtelen halála bekövetkeztével furcsa dolgok jöttek napvilágra. — Egész élete az elhaltnak a sikkasztás és csalások bñ láncozata volt. A hadházi takareképzést valóban „sirva” nézhet utánna. 4000 frtot vett fel onnan hamis váltókra, kiállítván a közsegi bizonylatokat oly emberek vagyoni állapotáról, kik már vagy régen elhaltak, vagy egyáltalában nem is léteztek. — Évekig tartott ez az üzlet s csak is halála vetett ennek véget. A közsegi penztár 1000 frt erejéig uszik, azonban erélyes szolgabíránk Ferenczy Elek ennek fedezetére a található vagyonat azonnal feloglatta, ennek közbönetét, hogy a közsegi t a l a n nem fog károsulni. — A postakincstár az eddigiek szerint 2000 frtban érdekelve. Hogy mi fog annak a külbööző vizsgálatok kideríteni azt még hozzáveleőleg sem lehet tudni. Az elhalt jegyző gyermekei len volt és általában ha nem is gazdag, de mindenesetre jó módu embernek tartattok.

* Baleset. Ma reggel 9 órakor, a helyi vasutnak a nagyerdő feül érkező vonata balesetet időzött elő. Weiss, kis-varadutczai gabnakereskedő hazaboi ugyanis éppen akkor egy két fogatu fuvaros szekér hajtottott ki, de o y szerencséslenül, hogy lovai a vonat alá kerültek s egy lo kerekke alá kerülven, két lábát a szó teljes értelmében elmesztette. A másik másik lo is nagy seruleset szenvedett. Rendőr nem lévén a közelben, a szegény pára órákig hevert a sínekben s nagy közönség szemlelte vergődéseit. Bizony jó lenne, ha kiváit vásári napokon, mint ma is, több gyímelet fejtené ki ugy a rendőrség, mint a személyzet mert különben meg több szerencsétlenségre lehetünk elkészülve. A károsult Szilágyi Imre volt Der. cskéről.

* Emlök leleplezés. Vasárnap d. u. 4 órakor, a p e t e r i a i temető kegyeletes jelenetnek volt szemtanuja. Ekkor lepleztek le néhai D e b r e c z e n i László, köz és váltó-nyved diszes sarkóvét, melyet Boros Sándor sarkógyáros urnál állítottak ki az elhunyt hálas barátjai, Debreczeni Gábor helybeli polgár és neje Komjáti Klára. Jelen volt ez alkalommal és két szép dalt énekelt az iparos ifjuság dalárdája. Ugyanezen egyesület alelnöke Lőrincsk László hálas szavakkal emlékezett meg az elhunynak azon szép tetteről, hogy az végrendeletileg az iparos egyesületnek juttatta szep könyvtárát. A jelen voltak emelkedett hangulatban szözlottak ezek.

* Az ötös fogat s a Mikinszky szijgyártó által készített szerszam meglekintésére, ma d. u. az epreskertbe rándul ki gróf D e g e n f e l d József főispán. Társaságában lesznek Simonyi Imre kir. tan. és polgármester, Rab László gazd. tanácsos, Nánassy Ferencz biz. tag és többen. Ez alkalommal próba-kocsizás is eszközöltetik, a melyből kitűnik, hogy mekkora becsületet vallunk ötös fogatunkkal az kiállításban. Az ötös fogatban — tudvaleőleg — több ízben történt „s z e m é l y i v a l t o z á s” holmi lábtörések és kifuzamodások miatt; remélhető, hogy most már nem lesz több baj. Dr. Neubauer hortobágyi orvos is Debreczenben időzik, az ötös fogat származási táblájának elkészítése végett.

* Meghaltak. Debreczen, 1885 szeptember 6—12-ig.) Horváth István 69 é. hushártyalob, Nánási Jánosné 75 é. aggkór, Csonka József 2 éves behurut, Szilágyi Eszter 1 é. oszály, Bakos Sándor 72 é. aggkór, Piros A. fia halvasz. Mészáros Margit 11 h. behurut, Csikós Imre 1 h. gyengeség, Varga Lajos 3 h. gyengeség, Katong F. egy h. gyengeség, Szilágyi Sándor 2 h. behurut, Kozák István 2 hón. gyengeség, Szentpéteri Ferencz 41 é. gümő, László József 1 hón. behurut, Poló L. fia halv. sz. gyeug. Kovács Gyula 2 hón. górcsök, Kovács József 21 éves gümő. Tusz Lajos 8 hón. behurut, Kiss Imre 6 é. Mogyorósi Kálmán veselsz, Pakozdi Juliána górcsök, Tóth Jálána górcsök, Kufler Roza 13 éves vórhény, Ujvárosi István 67 é. egyszülhűds Kardos István 13 é. gümő, Tóth Gergely 44 é. gümő, Pinter Mária 5 h. kath. behurut. Suba Erzsébet, 3 h. behurut, Dáné Istvánné 56 é. gümőkór, Nagy Rudolf 3 é. behurut, Vára di M. 39 é. gyermekagy, Katz Adólf fia 1 é. gyeug.

* A meggyuladt Esz-roigen. Micsoda? Hát kérem Esz-roigen, valami citrom-féle egyptomi alma, vagy mi, a mit Isten kiválasztott népe fogyaszt a puri napján. Raktár száma árulják a ssent szidók a főpiacz Hosszár-féle fűszerkereskedése előtt, nem kisebb mennyiségű száraz pámalávaléll egyetemben. Ma d. e. szent portékát takaró szösz elszórt gyufától meggyuladt s egy szent árus egész készlete meg is égett. A kár kitett vagy 50 frtot. Lehet, hogy hecczöböl gyújtotta meg valaki, vagy pedig maga az árus vigyázatlansága okozta a kárt.

* Helyi rövid hírek. A k ö n t ö s k e r t b e n egy szözlötölvajt csiptek meg, ki már régóta garázdálkodik; az illetök azonban könyörögsére elbocsátották. — T ö b b e g y é n t fogott el a rendőrség, kik engedély nélkül tánczoltok alakítottak külvárosi lebujujokban. — A s z ö k ö t t k a t o n a. Tegnap megemlékeztünk D a n c s nevű szökött katonáról, ki az erdősebbe vette magát. Azóta már V a s s nevű nagyerdei cösztölt ellopott 4 frtot s ennivalókat. A mezei rendőrség öldözi.

* A megyeröl. Tegnap tartott meg a főispán elnöklete alatt az ösi közgyűlés előtti s z á m o n k é r ő s z é k i és nem a mint tevesen irtuk: közig. bizottsági ülés. A mint értesülünk kielégítő eredményrel. 3 órakor delután ugy a számonkérő szék tagjai valamint az egész, a központban lévő tisztikar élén a főispánnal, barátságos ebéden volt R a z s ó Gyula alispán urnál, melynek csak a késő esteli órákban lett vége. Vig poharzás és élénk toasztirozás közben mulatott a tisztikar szeretett főnökénél.

* Lötényesztés. Debreczen sz. kir. város bírálö bizottságának tagjai, u. m. elnök Dr. Király Ferencz, a tanács általános kiállítási megbizottja, Rab László a tanács képviselőjében; Koszorus Lajos lötényeszté bizottsági elnök, Nánassy Ferencz, Jámor Ferencz, Polgári András, törvényhatósági bizottsági tagok; Bekessy László gazdasági tanintézeti állam tenyésztesei és gyógyászati tanár; — Axmann Gyula és Neubauer Ede városi állatorvosoknak is szak-szerű közreműködésével, — tegnap delután, a csödörös epres kertben, következő nemzetközi kiállítási eljárás tettezték: A kiállítási szabályzat azon irányának megfelelőleg: hogy az országos kiállításban mutattassék be a ménes tulajdonosok lötényesztésének színe, java, véglegesen megállapítottok: hogy a már elébb kiválasztott magassabb értékű, nemesebb vérű, és fenyezési czelokra is alkalmas 4 db tenyész kancazák és azok sikerült szópós csikóké és egy db három éves és mégis már 170 centiméter (16 1/4 marok) magas minden jegynélküli piros pej csödör csikó által fog bemutatattani a város tulajdonát képező lötényesztés és hogy ezen nevezetes ménes használati képessége is ki legyen tüntetve, a fentebbieken kívül a nagyszerűségében és kellemes mozgásában mindenkit bámulatra gerjesztő és a biutós lovak fölékeléleg gyönyörű actióval is bíró 5 db hámba, kocsiaba betanított kanca is fog kiállítatni; és ezen czelból, ezen kocsi lovak a városunk egyik edemes iparossá. Mikinszki ur a városunkban megjelenő magyar nemes ur földirtokosok veterán szijgyártója által nagy gondalal készített és a kiállításokon elmaradhatatlanul szükséges figyelemre vonzó magyar diszintemnyekkel felekesített hámban tegnap ott a helyszínen meg is járattattak; és ezen diszes fogatnak magában a városbanni közönség előtti bemutatása is czelba vétetett. A kiállításnak iránya lévén az is, hogy a lötényeszté bizottság eddigi buzgó támogatása által lötényesztésünk terén azon egyes tenyészkönel, kik ugyan ménest nem tartanak, de vagy kiválóbb lovakkal bírnak, vagy pedig egy vagy több kiváló jó minőségű anya kanca után löneveleléssel foglalkoznak, elért eredmény is jeles minőségű anyakancazák és használati lovak kiállításával bemutatassék: a bizottság következőleg intézkedett: felfog küldetni a kiállításra Koszorus Lajos birtokjából egy db: sárga kanca 4 éves 168 centiméter magas, apja Exagt Gidrán, anyja Preid, Óf, englang Furiósó, egy drb sárga k. 4 é. 170 cm. a. Exagt Gidrán, a. Hercules Furiósó. — Dalmy Károlye egy drb sötét pej k. 5 é. 159 cm és egy drb piros pej k. 6 é. 160 cm. apja az esőnek Chsef Justice, a 2-iknak Nónius, mind kétőnek anyja városi czifra ménesi kanca. Hálásan el kell ismernünk, hogy Magyarország köllvényhozása a lötényesztést legrégibb idő óta terölleg gyámoltította s az itt jelzett 4 drb lovak belezte bizonyitva, miszerint az állami ménesek, mintelepelek évenkénti államdíkjiosztások és egy éves ménesikó vásárlások után nagy áldozatokkal nyujtott gyámoltás közvetlenül is az egyes tenyészkönel is, már is megtermette méltó gyámoltást. — Ki fog még állítani V e t t e s y Lajos 2 drb pej 6 éves k., egyik 154. másik 156 cm. kancaja, a Magyar Gábor 1 drb pej 5 é. k. 155 cm. magas és a Papp János 1 drb pej k. 3 é. 153 cm. magas és a Rickl Antal 1 drb p. p. 6 é. 157 cm. magas kancaja ez utóbbi sikerült szópós csikójával együtt. Ez utóbbi 6 drb a városi czifra ménesekbe évenként beosztani szokott városi szep példány ménekölt vették származásukat és minthogy maga Debreczen város is az állam-ménesekből nyert ménekkel nemessüti a kiosztani szokott cziframénesi méneket ez utóbbi 5 drb által ki lesz mutatva, hogy közzetve is mi az eredmény az állam által nyujtott nagy áldozatnak.

Koszorus Lajos.

* Ruppant elterjedésnek, a melyet más hasonló szer megközelítőleg sem érhetett el. örvendenek manapság az általános ismert Brandt R. gyögszerész-féle svájci labdacskok. S ez csak ugy történhetett meg, hogy kitánó hatásúnak fogya p. o. emésztési zavarokban szep. majd minden család gyorsan megkedvelte s házi szerül elfogadtatván, minden más szert, mint Rhabarbara, gyomorcsépek, keserűviz stb. kiszorított. Minden valódi dobozon (a gyögszertárakban 70 kr. kapható) czégyjegyül egy fehéer kereszt város mezőben s Brandt R. névalírása látható.

* Hazánk s a külföld. — Honvéd lovassági gyakorlat Tatán. E hó 11-ike óta egy honvéd huszárdandár van összpontositva gyakorlat végett Tatán. A fővezetője H e n n e b e r g altábornagy kezé-

ben van. J ó z e f főherceget, ki a gyakorlatokon szinte részt vesz, Tata-Tóváros lakossága nagy lelkesedéssel fogadta. A trónörökös vele együtt érkezett oda, de azonnal tovább utazott. B. F e h e r v á r y hovv. miniszter szinte Tata-ra érkezett.

— Petöfi hamvai. A Petöfi hamvait kereső bizottság erős reményeket füz ahoz, hogy a nagy költő hamvait felfogja találni a Segesvárnál elhullott hősök között. Több segevári lakost a színhelyen kivallattak s egy O r e n d i nevű 62 éves öreg igen fontos vallomást tett. Ő ugyanis a veszített csata után kiment a harcztérre s a halottak között egy m e z t e l e n, f e l s ő r é s z é b e n ö s s z e e g e t e t t, m e g p ö r k ö l t t e s t ö, k ö z e p t e r m e t t ö, 26—27 éves ésfekete hajú férfi tetemet látott, melien tántogó sebbel. A tetem mellett két csövű vadászpuska s egy megégett vadásztáska hevert. E vallomás azért bír fontossággal, mert P a p Lajos, B e m vezérkari főnökének vallomásával ö s s z h a n g b a h o z h a t ó. — Minden állítások daczára azonban, hogy Petöfi Segesvárnál elesett, nem lehetetlen azon feltevés, hogy Petöfi tullete a Segesvári csatát s az „uj-épület” szomorú titkokat rejtő falai közt végeztetett ki; most pedig már restelik azt, hogy oly lángszellemet, mint Petöfi, kivégeztek!

— Rövid hírek. Franciaia ven-4 é g e k a k i á l l i t á s o n. Október hó 5 én 400 többnyire francia földmivesekből és borteremelő gazdából álló társaság érkezik Budapestre, a magyar főváros, különösen pedig a kiállítás meglekintése és tanulmányozása végett. — R u d o l f trónörökös Wohlgenom szárnysegedé kíséretében Gödöllőről a fővárosba érkezett. — A z a r a d t e m e s v á r i v a s u t a t a k o r m a n y b e r s e r i n t — az állam számára megvásárolni szándékozik. — M a j e r I s t v á n (István bácsi) püspök és érseki helyettes 50 éves irodalmi jubileumát e hó 20-dikán tartották meg Esztergomban. Ugyanaznap ünnepelték Aradon F a b i á n Gábor emleket, leleplezven szülőházán az emlektáblát. — A p a n n o n h a l m i f ő p á t s e p t. 20-án a győri püspöki kápolnában. Dr. Z a l k a János győri püspök megáldotta. A főpápat nap emleket nagy összegű adakozásokkal örökítette meg. — A k ü l f ö l d i g a z d á k l e g k ö z l e z e b b a B a l a t o n v i d e k e t és Szekesfehérvárt látogattak meg.

Vasuti menetrend. Indulás: Budapest, Csegléd, Nagyvárd felé: d. e. 9. 6. 15 p. (Személyv.)* d. e. 11. 6. 57 p. (Személyv.) este 9. 6. 30 p. (Omnibusv.) Nyíregyháza, Miskolcz felé: d. e. 9. 6. 25 p. este 7. 6. 31 p. Szathmár, Királyháza felé: reggel 4. 6. 54 p. d. u. 4. 6. Nánás felé: m. a. v. indh. reg. 7. 6. 2 p. m. a. v. indh. d. u. 4. 6. 30 p. vásártérrel reg. 7. 6. 14 p. d. u. 4. 6. 42 p. Erkezés: Budapest, Nagyvárd felől: reggel 4. 6. 26 p. (Személyv.) d. u. 3. 6. 48 p. (Omnibusv.) este 6. 6. 45 p. (Gyorsv.) Miskolcz, Nyíregyháza felől: d. u. 8. 6. 15 p. este 6. 6. 50 p. Szathmár, Királyháza felől: d. e. 11. 6. 39 p. este 8. 6. 58 p. Nánás felől: Debr. vásártér d. e. 8. 6. 46 p. d. u. 6. 6. 16 p. m. a. v. indh. d. e. 8. 6. 55 p. d. u. 6. 6. 25 p. *) P.-Ladányán csatlakozik a gyorsvonathoz.

Felelős szerkesztő: Gáspár Imre. Kikdó: Kutasi Imre. 70 szekér széna és teli vegyes takarmány eladó. A Ermelléken eladó, a telelendő állat alkuszerenti részéért is megkapható. Bővebb értesítést tek. Sebes György ur ad Varga-utca 2249. szám alatt.

Holnap, szerdán szept. 23-án VILMOS LAJOS sörsernokában Rác Z Károly zenekara által ZENE ESTÉLY fog tartatni. Izletes ételekröl és italokröl gondoskodva lesz. Tisztelettel Vilmos Lajos.

SWADLO FERENCZ BUDAPEST.

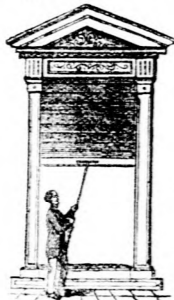
Gyára :
VII. ker. alsó erdő-sor
3. sz.

Ajánlja szabadalmazott, zártalan, önmagukat felhúzó
zárredőnyeit
hullámzott aczelmezőből; továbbá szabadalmazott Blazieck- és Brecka-féle töltő és szel-
őztetési

Kályhák;

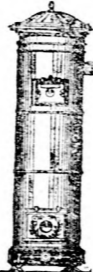
valamint központi-fűtési berendezéseit.

saját szabadalma szerint, egy vagy több helyiség számára; mely utóbbiak különösen új építme-
nyeknél iskolákban, kórházaknál, stb. szellőztetéssel, vagy szellőztet és nélkül, igen csel szerűen
alkalmazhatók.

Ajánlja továbbá valamennyi az építési szakmába
tartozó munkáit u. m. építési-, mű- és szerkezeti
lakatos munkáit.

Mintakártyák és költségve-
tések, ingyen és bérmentve.

Huzás már október 31-én.

Csak még kevés készlet

BUDAPESTI sorsjegy á 1 ft

11 sors-
jegy 10 ft

Főnyeremény készpénzben

100.000 forint

Továbbá 20.000 frt | 10.000 frt | 5000 frt ért. stb. | 4000 nyeremény

Kiállítási sorsjegyek kezelősege, Budapest, Andrásy-út 43.

Sorsjegyek kaphatók e lap kiadóhivatalában.

KITÜNTETÉS
SZEGERD
érdemére mmel
1876.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA

DEBRECZEN, Főpiacz. Sz. NAGY KÁROLY ház.

Ajánlja magát mindenféle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére; elvállal:

tankönyveket, hírlapokat és folyóiratokat minden nyelven, ét- bor- és árlapokat;

diszkrét arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkivántató

ROVATOZOTT IVEKET;

diszkrét egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászati köréhez tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legutányosabb árban eszközöltetnek.

A papír gyári árban számítatnak

HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő **DEBRECZEN** ez. hírlapban a legolcsóbban számítva közzé teszek.

KITÜNTETÉS
LONDON

DEBRECZENBEN, FŐPIACZ, SZ. NAGY KÁROLY ház.

KUTASI IMRE.
könyv- és könyomda-tulajdonos.

DISZOKLEVÉL
1871-ben.

Debreczen, 1885. nyomtatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

NŐKNEK.

A szépet, izlést és divatosat kedvelő n. é. női közönséget tisztelettel értesí-
tem, hogy huzamosabb időn keresztül Bécsben szerzett tanulmányaim és tapasztalataim alapján

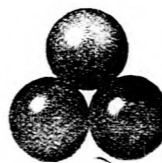
NŐI DIVAT-ÜZLETEMET

ezegled-utczán, a Csiffy-féle házban megnyitottam
a hol is mindennemű női kalapoknak, a legutóbbi bécsi divat szerinti **ujon-
nan elkészítést** vagy kívánat szerinti **átala-
kítását** bármikor elvállalom, s a megrendeléseknek kifogástalanul és
pontosan eszközlésért felelősséget vállalok. — Bécses pártfogásukat kéri:
Debreczen, 1885. szeptember 21.

Tisztelettel
TÓTH ERZSÉBET.

Cs. kir. kizárólag szabadalmazott
TEKE és TEKE-LABDA GYAR
KNILL KÁROLY

Bécs, IX. Rossau, Veres-oroszlan-utca Nr. 5-7.
Alapított 1807.

Ajánlja kiváló saját és általa feltalált Mantinel-
lesekét,

„Excelsior-Banden“

nevezettel a legfinomabb angol kancsukból, melyeknek kiváló jóság, tartóssága, mindennemű más
Mantinelket messze felül mul s mellé igen olcsó az ár, 45 forint tekeasztalonként. Az én ki-
zárólag szabad. patent tekelabdáimat, melyek az életantsont labdákkal minden tekintetben egyen-
lők, ajánlom egy évi jótállás mellett a következő árakban 60-62 mm. 5 frt; 63-66 mm. 6 frt;
67-70 mm. 9-50 darabonként. Tekeasztalokról képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

1885

KIÁLLÍTÁS

MEGHÍVÁS.

A FOLYÓ ÉVT ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁS ALKALMÁBÓL

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

7. VÁCI KÖRÜT 80. BUDAPESTEN és VÁCI KÖRÜT 63.
BAJAT, KÜLÖN É CZÉLBE ÉPÍTETT HEVISEGÉPEKEN,
EGY REHDKIVÜL DUSAN ELLÁTOTT

GAZDASÁGI GÉP-KIÁLLITÁST

RENDEZETT BE,
melynek szíves megtekinté-
sére az érdeklődők
tisztelettel meg-
hívotnak.

1885

KIÁLLÍTÁS

KITÜNTETÉS
SZÉKES-
FEHÉRVÁR
ezüstérem 1879.

1885.

Egy
Helyben
Egy erre
Fel erre
Negyed erre
Egyen
A lap szélén
ten külső
széle
Egyen
TITKOS
OSÁTHY
Korakadé
talban KUT
nyomdájában

A B
ország jogá
Bódog, a
it-letet m
ő a magy
tudomány
bizalma ő
szébe ül
ruli széke
legfőbb b
százan cso
hogy mit
szag meg
Igy s
jó közigaz
a magyar
Ebből indu
ségbe von
e két leg
kérdés.

»Nem
mondá Cz
Halle
dának igá
országon a
leljen a sz
Magyarorsz
»A p
selett mell
függetlens
— és nem
tezik-e Ma
uralma?
»Az
székelt leg
lölte, öld
közgeit.
Halle
Bódog és
Mely
megvalósít
sok nehéz
társadalom
kormány e
mire haszn
összefoglal
A m
mondják.
mint a jó
gáltatással
abban mind
dekeinek o
Bódog.
Tiz es
mány ezeko
hozás hū
szített áld
megmentette
mondhatja,
alapfeltétele
Ez lenn
ezáltal lenn
sabban kiüt
sokan Czord
hiába. A hat
nem bizik az
»A jogá
»ebben
vény uralkod
»az iga
ten érvényes
figyelt-e Pau
»minder
den korrupci
megalkotni.
talanság, van
Hallotta
Bódog? A k
talanságot ne
tendő nem v
nyi időt akar
a kormányel
»Szüksé
és a hazai
nyekre igy
a törvényhoz
»A jó